

اصول قانون اساسی

در پرونده نظرات شورای نگهبان

عنوان

بررسی اصل بیست و چهارم

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۲۹

تاریخ: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل بیست و چهارم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۲۹

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- اصل بیست و چهارم ۲
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی ۲
- ۱-۱- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح قانونی مطبوعات ۲
- ۱-۲- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح جرایم سیاسی ۳
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران ۳
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان ۳
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی ۳
- ۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان ۳

اصل بیست و چهارم

نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آنکه مخل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشد. تفصیل آن را قانون معین می‌کند.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۴۹۵۰ مورخ ۱۳۶۴/۹/۵ شورای نگهبان در خصوص طرح قانونی مطبوعات مصوب جلسه ۱۳۶۴/۸/۱۴ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- ماده یک که ظاهر آن حصر نشریه در زمینه‌های مذکور در آن ماده است و سایر زمینه‌های متصور مشروع را شامل نمی‌شود، مخالف آزادی مطبوعات و با اصل ۲۴ قانون اساسی مغایر است. با اصلاح این ماده، بند (الف) ماده (۲) نیز طبعاً باید اصلاح گردد.^۱

۱-۱-۲- بند (ب) ماده (۷)^۲ که به طور مطلق درج هرگونه مطلبی را مغایر با نوع

۱. ماده ۱- مطبوعات در این قانون عبارتند از نشریاتی که به طور منظم و با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف در زمینه‌های خبری، انتقادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، کشاورزی، فرهنگی، دینی، علمی، فنی، نظامی، هنری، ورزشی منتشر می‌شوند.

ماده ۲- رسالتی که مطبوعات در نظام جمهوری اسلامی بر عهده دارد، عبارتست از:

الف- روشن ساختن افکار عمومی و بالا بردن سطح معلومات و دانش مردم در یک یا چند زمینه مذکور در ماده (۱).

ب- ...

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۴/۱۱/۱۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱- مطبوعات در این قانون عبارتند از نشریاتی که به طور منظم و با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف در زمینه‌های گوناگون خبری، انتقادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، کشاورزی، فرهنگی، دینی، علمی، فنی، نظامی، هنری، ورزشی منتشر می‌شوند.

ماده ۲- رسالتی که مطبوعات در نظام جمهوری اسلامی بر عهده دارد، عبارتست از:

الف- روشن ساختن افکار عمومی و بالا بردن سطح معلومات و دانش مردم در یک یا چند زمینه مذکور در ماده (۱).

ب- ...

۲. ماده ۷- موارد ذیل ممنوع است:

الف- ...

ب- درج مطالبی مغایر با آنچه که متقاضی به نوع نشریه متعهد شده است.

ج- ...

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۴/۱۱/۱۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

نشریه ممنوع نموده، با آزادی مطبوعات و اصل ۲۴ قانون اساسی مغایر است.

۱-۲- نظر شماره ۸۰/۲۱/۱۶۲۲ مورخ ۱۳۸۰/۴/۲ شورای نگهبان در خصوص طرح جرایم سیاسی مصوب ۱۳۸۰/۳/۸ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- اطلاق ماده (۱)^۱، خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴، ۲۶، ۲۷ و ۱۶۸ قانون اساسی می‌باشد.

۱-۲-۲- اطلاق تبصره ماده (۱)^۲، چون شامل مواردی می‌شود که صرف اظهار نظر، عنوان مجرمانه دارد، خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴ و ۷۲ قانون اساسی تشخیص داده شد.

۱-۲-۳- اطلاق ماده (۲) و بندهای آن و تبصره و بندهای (الف) و (ب) آن^۳، خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴، ۲۶، ۲۷ و ۱۶۸ قانون اساسی تشخیص داده شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

ماده ۷- موارد ذیل ممنوع است:

الف- ...

ب- انتشار نشریه به گونه‌ای که اکثر مطالب آن مغایر باشد با آنچه که متقاضی به نوع آن متعهد شده است.

ج- ...

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل چهارم، شماره ۱-۲-۱.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل چهارم، شماره ۱-۲-۲.

۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل چهارم، شماره ۱-۲-۳.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نکهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نکهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir